

Asia: VN/10574/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto valtiovarainministeriölle

Hallitus esitysluonnos sähköverolain 4 §:n muuttamisesta (datakeskusten II-veroluokka)

Ehdotettu veromuutos heikentää merkittävästi Suomen kilpailukykyä datakeskusinvestointien suhteen, energiapolitiikan ennustettavuutta ja yritysten investointimahdollisuuksia Suomeen. Suomen houkuttelevuus perustuu vakaaseen ympäristöön, kohtuulliseen verotukseen, sekä kehittyneeseen energiainfrastruktuuriin. Nyt esitetty muutosehdotus heikentää tätä pohjaa, jolloin tulevat investoinnit siirtyvät kilpaileviin maihin, erityisesti muihin Pohjoismaihin. Kyseiset investoinnit ovat merkittäviä myös alueellisesti, konesaleissa syntyvä lämpöenergia voidaan hyödyntää kaukolämpöverkossa, lisäten alueellista energiaomavaraisuutta, sekä vauhdittaen puhdasta siirtymää.

Kajaanin kaukolämmöstä yli 80 % on tarkoitus tuottaa datakeskuksista saatavalla hukkalämmöllä vuoden 2026 loppuun mennessä. Datakeskusten tarjoama hukkalämpö on keskeinen osa kustannustehokasta ja vähäpäästöistä kaukolämmitystä. Datakeskuksista hyödynnettävä hukkalämpö vähentää polttavalla tuotannolla tehtyä lämpöä, sekä osaltaan myös sähkökattilalla tuotettua lämpöä. Kajaanin suunniteltu kaukolämpötuotanto perustuu puhtaasti hukkalämpöjen ja uusiutuvien energioiden hyödyntämiseen. Mikäli datakeskustoimijat keskeyttävät tai peruvat jo päätetyt hankkeet, voi tämä vaikuttaa tuotantoinvestointeihin taloudellisesti heikentävästi. Uusien kaukolämmön tuotantolaitosten aikanaan valmistuttua, kasvaa näiden sähkönkäyttö huomattavasti, jos datakeskusten tuottamaa hukkalämpöä ei ole tarjolla. Viime kädessä sähköveron muutos lisää kaukolämpöasiakkaiden maksutaakkaa, mikäli hukkalämpöä ei saada kaukolämpötuotannon hyötykäyttöön.

Suomen on jatkettava edellä mainittujen investointien houkuttelua. Energiaa runsaasti käyttävien laitosten, muidenkin kuin datakeskusten, mahdollistamiseksi Suomessa on rakennettu määrätietoisesti ja runsaasti uusiutuvaa energiantuotantoa. Luonnoksen mukainen sähköveron uudistus ja sen tuoma epävarmuus vaikuttavat konesalien ohella myös muihin puhtaan siirtymän investointeihin, vaikka juuri näitä investointeja halutaan kansallisella ja alueellisella politiikalla edistää. Poliitiikan ja sähköverosääntelyn tulee kulkea käsi kädessä, pitkäjänteisesti ja ennustettavasti. Verotuksen muutokset tässä vaiheessa vaarantavat useiden datakeskushankkeiden etenemisen.

Loiste Lämmön esitys on, että konesalien sähköveroluokka pidetään ennallaan. Mikäli tämä ei kuitenkaan ole mahdollista, niin vähintään se osa sähkönkäytöstä, joka hyödynnetään kaukolämpönä, tulee jatkossakin olla II-veroluokassa, jotta kannustin hukkalämpöjen hyödyntämiseen säilyy riittävän korkeana.

Saviniemi Marko
Loiste Lämpö Oy